

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Marian Kocon

w sprawie ze skargi S. L.

o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym postanowieniem

Sądu Wojewódzkiego w Ł. - Ośrodek Zamiejscowy w P. z dnia 16 lipca 1970 r., sygn. akt Cr (...)

wydanym w sprawie z wniosku Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ł. Wydział Finansowy obecnie Skarb Państwa - Starosta Powiatu B.

przy uczestnictwie B. B. i B. B.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 września 2010 r.,

zażalenia S. L.

na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 11 maja 2009 r., sygn. akt II (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 maja 2009 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił jako nieopłacone zażalenie S. L. wniesione na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 1 kwietnia 2009 r., którym Sąd odrzucił, jako nieopłacone, zażalenie

S. L. wniesione na postanowienie tego Sądu o odrzuceniu jego skargi o wznowienie postępowania.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że zażalenie do Sądu Najwyższego wniesione przez skarżącego będącego radcą prawnym nie zostało prawidłowo opłacone i w związku z tym podlegało odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. Stwierdził ponadto, że skoro wniosek skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych zawarty w piśmie z dnia 28 listopada 2008 r. dotyczył jedynie zwolnienia z opłaty od skargi o wznowienie postępowania ponad kwotę 1 960 zł, a skarga została odrzucona z powodów formalnych postanowieniem z dnia 27 lutego 2009 r., to wniosek ów stał się bezprzedmiotowy i postępowanie wywołane jego wnioskiem należało umorzyć (art. 355 § 1 k.p.c.). Powołując się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008, nr 11, poz. 122), Sąd Okręgowy dodatkowo zaznaczył, że nawet gdyby skarżący uzyskał na podstawie tego wniosku zwolnienie od kosztów sądowych w całości, to i tak nie obejmowałoby ono postępowania przed Sądem Najwyższym.

W zażaleniu skarżący zarzucił między innymi zniekształcenie przez Sąd treści złożonego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i nierozpoznanie tego wniosku do momentu złożenia zażalenia. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie należało uwzględnić. Trafnie skarżący zarzucił Sądowi Okręgowemu zniekształcenie treści wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych zawartego w piśmie z dnia 26 listopada 2008 r. i przypisanie mu żądania zwolnienia go jedynie z opłaty od skargi o wznowienie postępowania. W przedmiotowym piśmie skarżący sformułował wyraźny i jednoznaczny wniosek „o zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie”, podnosząc, że jego sytuacja materialna nie pozwala mu na poniesienie w sprawie kosztów ponad uiszczoną wcześniej kwotę 40 zł. Wniosek ten nie został rozpoznany do dnia wydania zaskarżonego postanowienia.

Błędny jest również pogląd Sądu Okręgowego, że zwolnienie od kosztów sądowych uzyskane przed sądem powszechnym nie obejmowałoby zażalenia wniesionego do Sadu Najwyższego. Wniosku takiego nie można wyprowadzić z cytowanej przez Sąd Okręgowy uchwały z dnia 5 czerwca 2008 r., która dotyczyła postępowania kasacyjnego, a więc postępowania wszczętego na skutek wniesienia skargi kasacyjnej. Wniesienie zażalenia do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394¹

k.p.c. nie wszczyna, tak jak to jest w przypadku wniesienia skargi kasacyjnej, odrębnego i samodzielnego postępowania. Uzyskane przed sądem powszechnym zwolnienie od kosztów sądowych rozciąga się zatem również na wywołane wniesieniem zażalenia postępowanie przed Sądem Najwyższym.

Powyższe oznacza, że wniesione w dniu 17 kwietnia 2009 r. zażalenie objęte było wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszonym w piśmie z dnia 26 listopada 2008 r., co wyłączało obowiązek uiszczenia należnej od tego środka odwoławczego opłaty. Obowiązek ten mógłby się ewentualnie zaktualizować po rozpoznaniu wniosku.

Obowiązujący w dacie orzekania przez Sąd Okręgowy o zażaleniu z dnia 17 kwietnia 2009 r. art. 130² § 3 k.p.c. obejmował jedynie wypadki wniesienia przez profesjonalnych pełnomocników nienależycie opłaconych środków zaskarżenia i środków odwoławczych. Środkiem nienależycie opłaconym jest zaś jedynie środek, w którego chwili wnoszenia istnieje obowiązek uiszczenia opłaty. Artykuł 130² § 3 k.p.c. nie mógł zatem zostać zastosowany.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 zd. pierwsze k.p.c.).